

WÓJT
GMINY LISEWO
Bartosz Jaworski

Projekt

z dnia 2 stycznia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XI/.../2025
RADY GMINY LISEWO**

z dnia 14 stycznia 2025 r.

**w sprawie wyrażenia zgody na rozszerzenie współpracy podjętej w ramach Stowarzyszenia Miejskiego
Obszaru Funkcjonalnego Torunia**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 12 oraz art. 84 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) uchwala się co następuje:

§ 1. Wyraża się zgodę na rozszerzenie współpracy podjętej z innymi powiatami i gminami w ramach stowarzyszenia pod nazwą „Stowarzyszenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Torunia” z siedzibą w Toruniu, wpisanego do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000990724, poprzez współdziałanie na rzecz zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru, jego metropolizację oraz budowanie wspólnej silnej pozycji konkurencyjnej w kraju i za granicą, w oparciu o partnerski model współpracy wszystkich interesariuszy stowarzyszenia.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lisewo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Sławomir Wojdyła

ARTUR KOŁCZ
RADCA PRAWNY
TR 504

Uzasadnienie

1. Wyjaśnienie potrzeby i celu wydania uchwały

Celem podjęcia uchwały jest wyrażenie zgody na rozszerzenie współpracy, realizowanej z innymi powiatami i gminami miejskiego obszaru funkcjonalnego Torunia (MOFT) w ramach stowarzyszenia pod nazwą Stowarzyszenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Torunia z siedzibą w Toruniu, które planuje zmianę nazwy na Stowarzyszenie Metropolia Toruńska.

Jednym z warunków realizacji instrumentów polityki terytorialnej jakimi są Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 było zawiązanie zinstytucjonalizowanej formy partnerstwa – tzw. związku ZIT, który w przypadku miejskiego obszaru funkcjonalnego Torunia przybrał formę ww. Stowarzyszenia. Wyrażona poprzez niniejszą uchwałę propozycja rozszerzenia zakresu działalności Stowarzyszenia, wychodzi naprzeciw strategicznym transformacjom w systemie zarządzania rozwojem kraju oraz oczekiwaniom partnerów Stowarzyszenia, ażeby rozszerzyć dotychczasową wyspecjalizowaną formę współpracy w kierunku systematycznego umacniania pozycji i roli MOFT jako metropolii o znaczeniu ponadregionalnym.

2. Przedstawienie rzeczywistego stanu w dziedzinie, która ma być unormowana

W dniu 6 września 2022 r. Sąd Rejestrowy w Toruniu zarejestrował Stowarzyszenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Torunia, założone w dniu 9 sierpnia 2022 r., stanowiące wspólną reprezentację jednostek samorządu terytorialnego z terenu MOFT, wdrażających w perspektywie finansowej 2021-2027 Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) – instrument Unii Europejskiej, przyczyniający się do realizacji zintegrowanych strategii rozwoju terytorialnego. Celem Stowarzyszenia w dotychczasowym ujęciu jest współpraca na rzecz integracji społeczno-gospodarczej i dążenie do zrównoważonego i równomiernego rozwoju gmin i powiatów w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Torunia, w tym poprzez realizację ZIT.

3. Wskazanie różnicy pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem

W związku z opracowywaniem przez rząd nowych krajowych dokumentów strategicznych, będących konsekwencją zmienionego systemu zarządzania rozwojem kraju, w których to zakwalifikowano Toruń do kategorii aglomeracji regionalnych (III poziom) w ramach hierarchii sieci osadniczej zawartej w projekcie *Koncepcji Rozwoju Kraju 2050*, władze Stowarzyszenia MOFT widzą potrzebę zwiększenia zakresu działalności Stowarzyszenia w celu wzmocnienia i rozwinięcia funkcji metropolitalnych miejskiego obszaru funkcjonalnego Torunia. W tym celu dokonana zostanie zmiana statutu Stowarzyszenia, polegająca na rozszerzeniu celów i zadań, a także zmianie nazwy Stowarzyszenia na Stowarzyszenie Metropolia Toruńska.

Zmienionym celem głównym będzie współdziałanie na rzecz zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego Metropolii Toruńskiej oraz budowania jej silnej pozycji konkurencyjnej w kraju i za granicą w oparciu o partnerski model współpracy wszystkich interesariuszy stowarzyszenia, z wykorzystaniem ich potencjałów wewnętrznych, wiedzy i aktywności oraz z poszanowaniem historycznej odrębności i niezależności.

Proponuje się także aktualizację i poszerzenie zadań własnych Stowarzyszenia w poniższy sposób:

- 1) urzeczywistnianie, ochronę i reprezentowanie wspólnych interesów członków Stowarzyszenia;
- 2) wspólne planowanie rozwoju, poprzez uzgadnianie kierunków i celów rozwojowych Metropolii Toruńskiej, w tym przygotowanie wspólnej strategii rozwoju (strategii ponadlokalnej);
- 3) kształtowanie tożsamości Metropolii Toruńskiej w świadomości mieszkańców, a także budowanie oraz wzmacnianie jej ponadregionalnego i międzynarodowego wizerunku;
- 4) podejmowanie inicjatyw na rzecz nawiązywania kontaktów krajowych i międzynarodowych oraz realizacji współpracy w szczególności w zakresie gospodarczym, naukowym i kulturalnym;
- 5) współpracę z administracją publiczną, stowarzyszeniami i korporacjami samorządowymi w szczególności Unią Metropolii Polskich oraz z organizacjami międzynarodowymi;
- 6) wzmacnianie wpływu członków Stowarzyszenia na programowanie polityki rozwoju na poziomie regionalnym, krajowym i europejskim poprzez m. in. inicjowanie i opiniowanie projektów dokumentów regionalnych, krajowych i europejskich, w zakresie polityki rozwoju;

7) wypracowanie sprawnego, partnerskiego modelu współpracy na rzecz efektywnej realizacji zadań publicznych;

8) prowadzenie monitoringu procesów społeczno-gospodarczych obszaru Metropolii Toruńskiej, w tym przygotowywanie i zlecanie specjalistycznych opracowań diagnostycznych oraz analitycznych;

9) podejmowanie wspólnych inicjatyw gospodarczych i społecznych oraz realizację wspólnych przedsięwzięć prorozwojowych mających na celu zrównoważony, wszechstronny rozwój Metropolii Toruńskiej;

10) pełnienie funkcji i realizację zadań Związku ZIT, w tym wynikających z Umowy Partnerstwa do realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce;

11) pozyskiwanie środków finansowych na realizację przedsięwzięć prorozwojowych i wspólną realizację projektów;

12) projektowanie i realizację zintegrowanych przedsięwzięć odpowiadających w sposób kompleksowy na potrzeby i problemy całego obszaru;

13) wymianę doświadczeń, inspirowanie i wdrażanie działań umożliwiających efektywne i skuteczne zarządzanie obszarem Stowarzyszenia m. in. w zakresie zrównoważonego transportu publicznego, planowania przestrzennego, ochrony środowiska i klimatu, gospodarki, usług społecznych oraz kultury i turystyki;

14) wsparcie eksperckie członków Stowarzyszenia w realizacji zadań;

15) prowadzenie działalności szkoleniowej oraz edukacyjnej i promocyjnej, związanej z realizacją celów Metropolii Toruńskiej;

16) współpracę z władzami i instytucjami odpowiedzialnymi za wdrażanie funduszy pomocowych;

17) inne działania realizujące cele statutowe.

4. Przedstawienie przewidywanych skutków, np.: społecznych, gospodarczych, finansowych, moralnych

Efektem przyjęcia uchwały będzie dalsze funkcjonowanie i współpraca w ramach Stowarzyszenia Metropolia Toruńska, w tym poprzez realizację założeń instrument ZIT. Uchwała nie niesie za sobą skutków finansowych w postaci zwiększenia składki członkowskiej, a finansowanie rozszerzonej działalności Stowarzyszenia, objętej przedmiotem niniejszej uchwały, będzie w pierwszej kolejności realizowane przy wykorzystaniu źródeł zewnętrznych. Głównym skutkiem podjęcia uchwały będzie umożliwienie wdrożenia skoordynowanej współpracy na rzecz podniesienia rangi miejskiego obszaru funkcjonalnego Torunia do formuły metropolii, m. in. poprzez wzmacnianie funkcji metropolitalnych MOFT oraz budowanie jego silnej pozycji konkurencyjnej w kraju i za granicą, wzrost możliwości pozyskiwania większych funduszy na rozwój, a w konsekwencji także na poprawę jakości życia mieszkańców tego terenu.

Projektodawca: Wójt Gminy Lisewo Bartosz Jaworski

Wpłynęło dnia: 2.12.2024

WSPiR

Toruń, dnia 29 listopada 2024 r.

Pan

Rafał Pietrucień

Zastępca Prezydenta Miasta Torunia

WP.074.93.2024

T. Krupnik
29.11.2024

Opinia prawna
w sprawie zgody na zmianę statutu
Stowarzyszenia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Torunia

Odpowiadając na zapytanie dotyczące opinii, czy wobec planowanej zmiany nazwy Stowarzyszenia MOF Torunia na "Stowarzyszenie Metropolia Toruń" i rozszerzenie celów jego działania (zmiana statutu), konieczne będzie formalne potwierdzenie tego faktu przez rady gmin i powiatów tworzących MOFT, w tym RMT, np. w formie uchwał w sprawie wyrażenia woli udziału w Stowarzyszeniu o nowej nazwie i zmienionym katalogu celów, wskazuję, jak niżej.

Podjęcie w uchwał przez rady jednostek samorządu terytorialnego w sprawie zmiany statutu (w tym nazwy i celów) nie jest konieczne, a nawet podjęcie takich uchwał powodować mogłoby komplikacje prawne o trudnych do rozwiązania skutkach prawnych.

Ponieważ jednak, jednostki, które nie będą chciały uczestniczyć w nowej formule stowarzyszenia będą miały możliwość wystąpienia ze stowarzyszenia, w celu uniknięcia takich sytuacji zasadne wydaje się uprzednie przedstawienie organom stanowiącym stowarzyszonych jednostek projektów uchwał w formule rozszerzenia współpracy na nowe dziedziny.

Upoważnienie organów stanowiących zawartego w art. 18 ust. 9 pkt 12 w zw. z art. 84 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym i art. 12 pkt 8 lit f i h w zw. z art. 75 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym na charakter ogólny i szeroki. W mojej ocenie w upoważnieniu tym może się mieścić umocowanie do podjęcia nowej uchwały wyrażającej zgodę na rozszerzenie współpracy podjętej w ramach stowarzyszenia funkcjonującego obecnie pod nazwą Stowarzyszenia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Torunia wpisanego do Krajowego Rejestru Sadowego pod nr KRS 0000990724 o nowe niewystępujące dotychczas dziedziny współdziałania wyrażające się w celach zmieniających charakter stowarzyszenia. Ma to tym większe uzasadnienie, że ma dojść do elementarnych zmian w zakresie podjętej współpracy.

Uzasadnienie projektu takiej uchwały powinno wskazywać zamierzenia co do zmiany nazwy i celów stowarzyszenia.

Uzasadnienie

Art. 18 ust. 2 pkt 12 u.s.g. stanowi, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach współdziałania z innymi gminami oraz wydzielanie na ten cel odpowiedniego majątku. Natomiast art. 84 umożliwia zakładanie stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego przez Gminy. Przystąpienie do stowarzyszenia jest uważane za formę współpracy j.s.t., która wymaga uchwały rad tych jednostek. Natomiast art. 84 ust. 3 u.s.g.

stanowi, że do już utworzonych stowarzyszeń stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 Prawa o stowarzyszeniach stowarzyszenie uzyskuje osobowość prawną i może rozpocząć działalność po wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego, co oznacza jego całkowitą odrębność prawną od założycieli. Stąd, prawa założycieli w stosunku do działania władz stowarzyszenia, w tym walnego zebrania członków, mogą wynikać jedynie z regulacji umownych zawartych w statucie stowarzyszenia. Natomiast kwestię trybu zmiany statutu stowarzyszenia ustawodawca pozostawił regulacji statutowej wskazując, to wprost w art. 10 ust. 1 pkt 8 Prawa o stowarzyszeniach. W tej sytuacji jeżeli status stowarzyszenia nie wymaga odrębnej zgody na zmianę statutu wyrażonej w drodze uchwał rad stowarzyszonych j.s.t., to ich podjęcie nie jest konieczne.

Statut Stowarzyszenia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Torunia odnosi się do kwestii dokonywania zmian w statucie w § 15 pkt 2 oraz w § 17 ust. 3 i ust. 6. Zgodnie z § 15 Statutu do kompetencji Walnego Zebrania Członków należy uchwalanie Statutu i dokonywanie w nim zmian. Natomiast § 17 ust. 3 i 6 pkt 1 wskazuje, że w przypadku uchwał dotyczących zmiany Statutu w zakresie postanowień § 6 Statutu dotyczących określenia celów stowarzyszenia uchwały Walnego Zebrania Członków w sprawie zmiany Statutu - podejmowane są większością 4/5 głosów wszystkich członków Stowarzyszenia przy wymaganej obecności co najmniej 4/5 przedstawicieli członków Stowarzyszenia.

Tak więc, to Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Torunia – organ odrębnej od gmin osoby prawnej – będzie wyłącznie właściwy do spraw zmiany statutu tego stowarzyszenia.

Skoro zatem statut milczy na temat roli rad gmin i powiatów w tym zakresie, należy uznać, że organy stanowiące j.s.t nie muszą podejmować uchwały. Dodatkowo podjęcie uchwał w przedmiocie wyrażenia zgody na zmiany statutu (w tym nazwy stowarzyszenia) - biorąc pod uwagę, że do czasu przegłosowania tych kwestii przez większość 4/5 członków stowarzyszenia nie jest wiadoma, a termin wejścia w życie uchwały musi być wskazany w sposób pewny - może w konsekwencji rodzić stan niepewności prawnej co do zaakceptowanych przez j.s.t zasad współpracy z jednostkami stowarzyszonymi. Stąd - rozważając tę kwestię jedynie potencjalnie - jeśli statut w ogóle miałby się odnosić do zgody organów stanowiących j.s.t., to powinien wskazywać na zgody następcze (po uchwaleniu zmian) warunkując nimi wejście w życie zmian statutu.

Z przyczyn wyżej wskazanego zagrożenia stanu niepewności prawnej nie jest też uzasadnione dokonywanie zmiany uchwały nr 845/22 Rady Miasta Torunia w związku ze zmianą nazwy Stowarzyszenia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Torunia. Ciągłość działania stowarzyszenia pod nową nazwą wynikać będzie z wpisów Krajowego Rejestru Sądowego, gdyż numer wpis w tym rejestrze pozostanie ten sam.

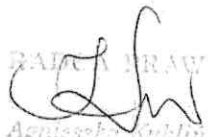
Posiłkowo wskazać należy, że statut Stowarzyszenia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Torunia, był już zmieniany a uchwała o zmianie z dnia 27 czerwca 2024 r., która nie była poprzedzona uchwałami organów stanowiących j.s.t., została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego. Oznacza, że sąd rejestrowy uznał ją za prawidłową. Stanowi to wsparcie dla wyrażonego w niniejszej opinii stanowiska.

Niezaprzeczalnie jednak dojdzie do diametralnej celów stowarzyszenia, które niewątpliwie miały wpływ na chęć podjęcia współpracy przez j.s.t., a dobrowolność stowarzyszania się jednostek samorządu terytorialnego, przesądza o tym, że jednostki, które nie będą chciały uczestniczyć w nowej formule stowarzyszenia będą miały możliwość wystąpienia

ze stowarzyszenia na podstawie uchwały przez organ stanowiący danej jednostki. Sytuacji takiej należy unikać, czemu będzie służyło podjęcie uchwały w sprawie rozszerzenia współpracy.

Podkreślić jednak należy, że brak takich uchwał nie będzie wpływał na ważność i skuteczność dokonania zmiany statutu zgodnie z jego postanowieniami, lecz może wskazywać na potencjalną możliwość wystąpienia ze stowarzyszenia jednostek, w których organy stanowiące odmówiły ich podjęcia (co wymagałoby jednak późniejszej wyraźnej odrębnej uchwały organu stanowiącego danej jednostki w tej sprawie).

Końcowo wskazać należy na jeszcze dwie kwestie. Po pierwsze zmiana nazwy jest elementem zmiany statutu. Po drugie wskazać też trzeba, że cele stowarzyszenia są elementarną częścią statutu (o czym świadczy chociażby to, że jest wprost ujawniany w Rubryce 3 Cel działania organizacji KRS) i jak wskazano miały wpływ na chęć podjęcia współpracy przez j.s.t., dlatego w mojej ocenie należy unikać zbędnych zmian stylistycznych pozostawić te dotychczasowe cele, które nie tracą aktualności, ograniczając się do dopisania nowych celów, skoro w istocie chodzi o ich rozszerzenie.

AGNIESZKA KUCHLIŃSKA